

ชื่อเรื่อง	กระบวนการพัฒนาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในอย่างมีส่วนร่วม: กรณีศึกษา โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนรัปป่าปอर्ट อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อผู้เขียน	พันตำรวจโท ปรีชา วังจินา
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ปราโมช สีตะโกเศศ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องกระบวนการพัฒนาการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในอย่างมีส่วนร่วม: กรณีศึกษา โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนรัปป่าปอर्ट อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาการจัดการระบบการประกันคุณภาพภายในอย่างมีส่วนร่วม และปัญหาอุปสรรคของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคส่วน เป็นการวิจัยแบบมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งการศึกษาวิจัยเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพบริบทของโรงเรียน ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยใช้วิธีการศึกษาจากเอกสาร เช่น รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรกของโรงเรียน การเดินสำรวจสภาพชุมชน การสนทนากลุ่ม ตอนที่ 2 กระบวนการพัฒนา กำหนดกระบวนการพัฒนาเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการพัฒนาและเตรียมความพร้อมบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความตระหนัก สร้างความรู้ความเข้าใจ และกำหนดพันธกิจร่วมกัน ในระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 27 คน โดยการฝึกอบรมความรู้เรื่องการประกันคุณภาพภายใน การวิเคราะห์ห้วงค์กร กำหนดแนวทางการทำแผนปฏิบัติการ โครงการและกิจกรรม การกำหนดพันธกิจและจัดทำปฏิทินการดำเนินงานร่วมกัน ขั้นตอนการปฏิบัติ เป็นขั้นตอนการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2551 โดยใช้การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง การนำไปสู่ขั้นตอนการดำเนินการ โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ชุมชน ราษฎร ครู และนักเรียน และร่วมกันติดตามประเมินผลการดำเนินงาน โดยวิธีการตรวจจากเอกสารแผนปฏิบัติงานประจำปี และประชุมสรุปผลการปฏิบัติ และตอนที่ 3 สรุปผลการดำเนินงาน และปัญหาข้อขัดข้อง โดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ร่วมดำเนินงานรายบุคคล

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบของการมีส่วนร่วมในระบบประกันคุณภาพภายใน ร.ร.ตชด.ที่ตั้งอยู่ในถิ่นทุรกันดาร และประชาชนส่วนใหญ่ยังมีฐานะยากจนและมีการศึกษาน้อยนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องปรับระบบการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสภาพภูมิสังคมของโรงเรียนและชุมชน

โดยการน้อมนำพระราชปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวทางการพัฒนา โดยเริ่มต้นให้ทุกภาคส่วนที่เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ทบทวนและเรียนรู้พื้นฐานของตนและชุมชนก่อน เรียนรู้ปัญหาจากข้อเท็จจริงด้วยการเปิดเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง จัดลำดับความสำคัญของปัญหา และริเริ่มแก้ไขปัญหาคด้วยตนเอง จากปัญหาที่ง่ายไปหายาก บนพื้นฐานการฟังตนเองเป็นหลัก ผลการวิจัยยังพบว่า ภาคส่วนอื่นๆ ที่อยู่นอกพื้นที่มีข้อจำกัดในการมีส่วนร่วมไม่สามารถมีส่วนร่วมได้อย่างต่อเนื่อง จึงควรจัดให้มีบทบาทในการสนับสนุนการประกันคุณภาพภายในของ ร.ร.ตชด.แทนการเข้ามามีส่วนร่วมในระบบประกันคุณภาพภายในทุกชั้นตอน

ปัญหาอุปสรรคสำคัญของการมีส่วนร่วม ประการแรกคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องระบบประกันคุณภาพภายในในระดับที่ต่ำ และมีความตระหนักถึงความสำคัญในการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ น้อย ขาดแรงจูงใจในการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนและปฏิทินที่กำหนดร่วมกันอย่างจริงจังและจริงใจในทุกชั้นตอน เป็นสาเหตุให้ประชาชนขาดความศรัทธาและความเชื่อมั่นที่จะเข้ามามีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง ทั้งการร่วมคิด ร่วมวางแผน การลงมือปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล ประการที่สองคือ หน่วยต้นสังกัดทุกระดับไม่ได้กำหนดมาตรการในการกำกับดูแลให้สถานศึกษาดำเนินการในเรื่องนี้อย่างจริงจัง ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ การทำลายความรู้สึกของคำว่า “ภาคส่วน” ให้กลายเป็น “ภาคส่วนเดียวกัน” ด้วยการเปิดโอกาสในการรับฟังข้อคิดเห็นจากทุกฝ่ายอย่างกว้างขวาง โดยไม่มีข้อจำกัด เป็นจุดเน้นที่สำคัญที่สุด ส่วนการปฏิบัติภายใต้ข้อจำกัดต่างๆ ส่วนร่วมของภาคส่วนควรร่วมกันสรุปเป็นแนวทางการปฏิบัติที่เป็นที่ยอมรับของส่วนรวมอย่างแท้จริง

Title The Development of Participatory Process Management of Internal Quality Assessment: A Case Study of Ruppaport Border Patrol Police School, Samoeng District, Chiang Mai Province

Author Police Lieutenant Colonel Preecha Wangjina

Degree of Master of Science in Geosocial Based Sustainable Development

Advisory Committee Chairperson Associate Professor Dr. Pramot Seetakoses

ABSTRACT

The objectives of this study were to investigate: 1) development process of the participatory internal assurance system management and 2) problems encountered in the development process. This participatory research consisted of 3 parts as follows: 1) investigation of school, community, and concerned personnel contexts by using review of related documents such as report on the first external quality assessment of the school, community visiting, and group discussion; 2) development process consisted of 2 steps: development and preparation of personal and concerned people to build awareness, knowledge, understanding to mutually determine mission among 27 concerned people. This was done by holding a training on internal quality assurance, organization analyzing, determining a guideline calendar in the year 2008. This stage employed concerned personnel participation i.e. community, local people, teacher, and students. They mutually monitored outcome of the operation conclusion; and 3) conclusion of operation outcome, problems encountered, and an interview with concerned personnel.

Results of the study revealed that participation form of the school internal quality assurance needed to adapt the operation system to conform to the geosocial condition of the school and community. This could be done by adopting the philosophy of sufficiency economy as a guideline for development. It began with all concerned parties must review and learn about themselves and the community. Then, they must learn problems based on facts by continually holding a community forum for opinion exchange. Lastly, they arranged importance of problems, initiated problem solving by themselves, from simple problems to complex ones. This was based

on the basis of self-reliance. Besides, it was found that other agencies outside the community had a limitation in the participation. Thus, they could not continually participate in the project and this made them be important in support roles.

For problems encountered, the following were found: 1) School administrators and teachers had a low level of knowledge and understanding in the system of internal quality assurance. They lacked of motivation in the implementation of the plan and seriously mutual determination of the calendar. This caused local people lack of faith and confidence in joining the plan and 2) Original affiliation agencies of all levels did not seriously determine the measure for the supervision of the school operation. Thus, it could be suggested that the concept of "common agencies" should be promoted among local people and concerned personnel. This could be done by providing them an opportunity to express their opinions freely and without limitation. For practices under various limitations of each agency, they can be continually invited to attend a meeting for making conclusion in order to have and accepted guideline for the plan implementation.